

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแห่ง พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติแห่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเจตนารมณ์เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแร่ และกฎหมายว่าด้วย พิกัดอัตราภาคหลวงแร่ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๒๖ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติแห่ง พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงโดยนำหลักการของกฎหมายทั้งสองฉบับมาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน เพื่อให้การอนุญาตและการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เป็นไปอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนอันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง และกำหนดให้มีการจ่ายเงินทดแทนแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของการทำเหมืองได้ดิน ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแห่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๖ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

บัญญัติความหมายของคำว่า “แร่” “น้ำเกลือใต้ดิน” “การบริหารจัดการแร่” “สำรวจแร่” “พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ” “ทำเหมือง” “ทำเหมืองใต้ดิน” “ขุดหาแร่รายย่อย” “ร้อนแร่” “ประกอบธุรกิจแร่” “ซื้อแร่” “ขายแร่” “ครอบครองแร่” “แต่งแร่” “โลหกรรม” “เขตควบคุมแร่” “เขตประทานบัตร” “เขตเหมืองแร่” “เขตแต่งแร่” “เขตโลหกรรม” “สถานที่เก็บแร่” “อาชญาบัตรสำรวจแร่” “อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่” “อาชญาบัตรพิเศษ” “ประทานบัตร” “ใบอนุญาต” “เขตไล่ทวีป” “มูลดินทราย” “ตะกรัน” “คณะกรรมการ” “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” “เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่”

“หน่วยงานของรัฐ” “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” “องค์กรเอกชน” “องค์กรชุมชน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “อธิบดี” “รัฐมนตรี”

๑. หมวด ๑ นโยบายในการบริหารจัดการแร่ (มาตรา ๗ – มาตรา ๒๒)

๑.๑ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

๑.๒ กำหนดให้กรมทรัพยากรธรณีเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ กำหนดให้คณะกรรมการการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จะต้องมีส่วนประกอบอย่างน้อย คือ การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรวจ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่แผนแม่บทบริหารจัดการแร่กำหนดให้มีการสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้

๑.๔ การอนุญาตให้ทำเหมืองให้พิจารณาอนุญาตได้เฉพาะพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่ใด ๆ เว้นแต่พื้นที่ที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ได้

๑.๕ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการประมูลแหล่งแร่ ตลอดจนการให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยหลักเกณฑ์การประมูลจะต้องกำหนดให้มีการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม

๑.๖ เมื่อมีความจำเป็นต้องควบคุมการทำเหมือง การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ การขนแร่ การแต่งแร่ หรือการประกอบโลหกรรม ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศให้พื้นที่ที่อยู่ภายใต้บังคับการบริหารจัดการแร่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเขตควบคุมแร่ โดยจะกำหนดเป็นเขตควบคุมสำหรับแร่ชนิดหนึ่งชนิดใดก็ได้

๒. หมวด ๒ คณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด (มาตรา ๒๓ – มาตรา ๓๐)

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการแร่ โดยให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ ในจังหวัดที่มีการออกประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการแร่จังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๓. หมวด ๓ บททั่วไป (มาตรา ๓๑ – มาตรา ๓๗)

๓.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการทำเหมือง การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำแนวพื้นที่กั้นชนการทำเหมือง การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยมลพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการทำเหมือง การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม และหลักเกณฑ์หรือวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก

๓.๒ ให้เขตเหมืองแร่ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตเข้าไปยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ในเขตที่กำหนด เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย

๓.๓ ในการสำรวจแร่หรือการทำเหมือง ถ้าได้พบโบราณวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ แร่ หรือสิ่งที่มีโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษอันมีคุณค่าเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรืออนุรักษ์ จะต้องแจ้งการพบนั้นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นโดยพลัน

๓.๔ ห้ามมิให้ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษหรือคำขอประทานบัตรเหลื่อมล้ำทับซ้อนในพื้นที่เดียวกัน ยกเว้นผู้ยื่นคำขอมิกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามกฎหมายที่ดิน ในเขตพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ เขตพื้นที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือเขตพื้นที่อาชญาบัตรพิเศษ หรือผู้ซึ่งได้รับความยินยอมจากผู้ถืออาชญาบัตรแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ หรือผู้ถือประทานบัตร ให้ยื่นคำขอประทานบัตรในเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตนั้นได้

๔. หมวด ๔ การสำรวจแร่ (มาตรา ๓๘ – มาตรา ๕๑)

๔.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดสำรวจแร่ในที่ใด ไม่ว่าที่ซึ่งสำรวจแร่นั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับอาชญาบัตรสำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ

๔.๒ กรณีผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ไว้แล้วในท้องที่ใด ก็ไม่ตัดสิทธิบุคคลอื่นในการยื่นคำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ในท้องที่เดียวกัน และเมื่อได้ออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ให้ผู้ใดในท้องที่ใดแล้ว อาจออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอรายอื่นในท้องที่เดียวกันอีกได้ โดยอาชญาบัตรสำรวจแร่มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ยื่น

๔.๓ กำหนดให้คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่แต่ละคำขอให้ขอได้ไม่เกินสองพันห้าร้อยไร่ โดยอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่มีอายุไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ยื่น ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำไปในรอบระยะเวลาทุกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๔.๔ ผู้ใดประสงค์ขออาชญาบัตรพิเศษในท้องที่ใด ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่นั้น ซึ่งคำขออาชญาบัตรพิเศษให้ขอได้ตามเนื้อที่ที่สามารถดำเนินการสำรวจจนแล้วเสร็จครบถ้วนได้ภายในห้าปี ทั้งนี้ต้องไม่เกินคำขอละหนึ่งหมื่นไร่ เว้นแต่คำขออาชญาบัตรพิเศษในทะเล ให้ขอได้ไม่เกินคำขอละห้าแสนไร่

๔.๕ เมื่อสิ้นรอบปีข้อผูกพันใด ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษยังปฏิบัติตามข้อผูกพันตามมาตรา ๔๘ สำหรับการสำรวจในรอบปีนั้นไม่ครบถ้วน ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องจ่ายเงินเท่ากับจำนวนที่ยังมิได้ใช้จ่ายเพื่อการสำรวจในรอบปีข้อผูกพันนั้นให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปีข้อผูกพันดังกล่าว

๔.๖ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำไปในรอบระยะเวลาทุกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอาชญาบัตรพิเศษต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่ได้กระทำไปทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในสามสิบวันก่อนอาชญาบัตรพิเศษสิ้นอายุ อาชญาบัตรพิเศษจะสิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๕. หมวด ๕ การทำเหมือง (มาตรา ๕๒ – มาตรา ๗๕)

๕.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำเหมือง ไม่ว่าที่ซึ่งทำเหมืองนั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับประทานบัตร และเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการแร่และการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการแร่ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศเพื่อแบ่งการทำเหมืองออกเป็นสามประเภท ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๕.๒ ผู้ที่ประสงค์จะขอประทานบัตร ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ โดยการขอประทานบัตรในเขตหนึ่งให้ขอได้ไม่เกินคำขอละหกร้อยยี่สิบห้าไร่ เว้นแต่เป็นการขอประทานบัตรในเขตอาชญาบัตรพิเศษให้ขอได้ไม่เกินคำขอละสองพันห้าร้อยไร่ การขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินให้ขอได้ไม่เกินคำขอละสองพันห้าร้อยไร่ และการขอประทานบัตรในทะเลให้ขอได้ไม่เกินคำขอละห้าหมื่นไร่

๕.๓ ในกรณีที่ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมือง และผู้ออกประทานบัตรไม่สามารถหาข้อยุติได้ จะสั่งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จัดให้มีการทำประชามติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรโดยผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายได้

๕.๔ เพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัย ห้ามออกประทานบัตรในลักษณะที่ทำให้มีเขตเหมืองแร่ซ้อนกันในระดับความลึกที่ต่างกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน โดยประทานบัตรมีอายุไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ออกในการต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตรอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อประกอบการพิจารณาการต่ออายุประทานบัตรด้วย

๕.๕ ผู้ถือประทานบัตรมีสิทธิในเขตเหมืองแร่ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรคนเดียวมีประทานบัตรหลายฉบับซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกัน ให้ถือว่าประทานบัตรทั้งหมดมีเขตเหมืองแร่เดียวกัน และในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรหลายคนมีประทานบัตรซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกัน อาจร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเป็นเขตเหมืองแร่เดียวกันได้

๕.๖ สิทธิของผู้ถือประทานบัตรจะสิ้นสุดลง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีที่สิทธิของผู้ถือประทานบัตรสิ้นสุดลง แต่ยังมีแร่คงเหลืออยู่ในเหมืองแร่และผู้ถือประทานบัตรหรือทายาทไม่ยื่นขออนุญาตครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิทธิตามประทานบัตรสิ้นสุดลงในแร่นั้น ตกเป็นของแผ่นดิน โดยแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดินกำหนดให้อธิบดีมีอำนาจนำออกขาย

๕.๗ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้การทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ใด ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง

๕.๘ ผู้ถือประทานบัตรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๕.๙ เมื่อมีผู้ร้องเรียนการทำเหมืองว่าเกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนและไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เสนอให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัดพิจารณาเพื่อสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยรวดเร็วและเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และหากปรากฏว่ามีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจริง ให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัดมีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตรดำเนินการเยียวยาผลกระทบภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๑๐ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรยอมให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองไม่ว่าเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ออกประทานบัตร ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรประสงค์จะโอนประทานบัตรต้องได้รับอนุญาตจากผู้ออกประทานบัตร

๕.๑๑ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรตาย และทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการต่อไปให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกแจ้งเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ถือประทานบัตรตาย

๖. หมวด ๖ การทำเหมืองใต้ดิน (มาตรา ๗๖ – มาตรา ๙๓)

๖.๑ ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการทำเหมืองใต้ดินเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้

๖.๒ การทำเหมืองใต้ดินต้องทำในระดับความลึกที่ปลอดภัย โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางธรณีวิทยารวมทั้งวิธีการทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่ในแต่ละพื้นที่ และความปลอดภัยของสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สิน เขตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องไม่รูกล้ำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า

๖.๓ การออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ค่าขอประทานบัตรต้องมีข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๖.๔ การออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินจะต้องอยู่ภายในเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๖.๕ กำหนดให้ผู้ประสงค์ขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทำการปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อพัฒนาโครงการทำเหมืองใต้ดินของตน โดยยื่นคำขอต่ออธิบดีเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการประชุมปรึกษาตามขั้นตอนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน รายใดให้อธิบดีเรียกประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อตกลงกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร

๖.๖ การทำเหมืองใต้ดินในเขตประทานบัตรในลักษณะที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๙ ให้ถือเป็น การเสียหายซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่นั้น ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ระวังการกระทำและจัดการแก้ไขตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันการเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้

๖.๗ ในกรณีที่พื้นดินบริเวณใดในเขตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทรุดตัวลงในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการทรุดตัวของพื้นดินนั้นเกิดขึ้นจากการทำเหมืองใต้ดิน และหากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองพิจารณาแล้วเห็นว่าการทำเหมืองใต้ดินเป็นต้นเหตุแห่งการทรุดตัวของพื้นที่ดินนั้น ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการทำเหมืองร่นำหลักประกันตามมาตรา ๘๑ (๙) หรือคำสั่งใหม่ทดแทนจากการประกันภัยตามมาตรา ๘๑ (๗) มาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย และแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินนำหลักประกันมาวางหรือจัดทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๖.๘ ในกรณีที่มีการทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินเกินกว่าหนึ่งร้อยเมตรในเขตที่ดินแปลงใด ให้ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินแปลงนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือผู้มีสิทธิทำกินในที่ดินแปลงนั้นตามกฎหมายอื่น มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนจากผู้อื่นประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินในบริเวณดังกล่าวตามจำนวนเงินที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทน

๗. หมวด ๗ การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่ (มาตรา ๙๔ – มาตรา ๙๖)

๗.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหาแร่รายย่อย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ซึ่งมีการขุดหาแร่รายย่อย เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดหาแร่รายย่อยเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตถือปฏิบัติด้วยก็ได้ โดยใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยมีอายุไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออก

๗.๒ ผู้ใดประสงค์จะร่อนแร่จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลการขุดหาแร่

๘. หมวด ๘ การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม (มาตรา ๙๗ – มาตรา ๑๑๘)

๘.๑ แร่ที่ได้มาจากประทานบัตรหรือแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมืองใบบอนุญาตขุดหา แร่รายย่อยหรือการร่อนแร่ตามที่ได้แจ้งไว้ เมื่อได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ตามหมวด ๑๑ แล้ว ให้เป็นแร่ ที่ทำการซื้อ ขาย ครอบครอง เก็บ หรือขนได้ตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๒ การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ หรือการขนแร่ที่อยู่ในความควบคุม ตามมาตรา ๙๘ ต้องได้รับใบบอนุญาตจากอธิบดี โดยใบบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบบอนุญาต

๘.๓ ห้ามมิให้ผู้ใดแต่งแร่ เว้นแต่ได้รับใบบอนุญาตจากอธิบดี โดยใบบอนุญาตแต่งแร่ให้มีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบบอนุญาต ในการแต่งแร่ ห้ามมิให้ผู้รับใบบอนุญาตกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

๘.๔ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโลหกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้รับใบบอนุญาตจากอธิบดี โดยใบบอนุญาตประกอบโลหกรรมให้มีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบบอนุญาต ในการประกอบโลหกรรมห้ามมิให้ผู้รับใบบอนุญาตประกอบโลหกรรมกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

๘.๕ ผู้รับใบบอนุญาตซื้อแร่ ผู้รับใบบอนุญาตครอบครองแร่ ผู้รับใบบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบบอนุญาตประกอบโลหกรรมที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ต่ออายุได้ครั้งละไม่เกินห้าปีนับแต่วันอนุญาตให้ต่ออายุ

๘.๖ ห้ามมิให้ผู้รับใบบอนุญาตแต่งแร่หรือผู้รับใบบอนุญาตประกอบโลหกรรมใดอันโอนใบบอนุญาตให้แก่ผู้อื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

๘.๗ ในกรณีอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบบอนุญาตขำรุด สูญหาย หรือถูกทำลายให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๙. หมวด ๙ การรังวัด (มาตรา ๑๑๙ – มาตรา ๑๒๓)

๙.๑ เมื่อได้รับคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ คำขอประทานบัตร คำขอใบบอนุญาตแต่งแร่ คำขอใบบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือคำขออนุญาตทิ้งมูลดินทรายแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเขตพื้นที่คำขอ โดยวิธีการรังวัดหรือวิธีอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองในเวลากลางวันได้ แต่จะต้องแจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองทราบเสียก่อน

๙.๒ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ตามพระราชบัญญัตินี้ลงไว้ในที่ใด ห้ามมิให้ผู้ใดทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ออกประทานบัตรหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี

๑๐. หมวด ๑๐ การยกคำขอ การยกเลิก การแก้ไข และเพิกถอนการอนุญาต (มาตรา ๙๗ – มาตรา ๑๑๘)

๑๐.๑ อธิบดีมีอำนาจสั่งยกคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือคำขออาชญาบัตรพิเศษได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๐.๒ เมื่อได้มีการอนุญาตโดยการออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว และผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวไม่มารับภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้ง โดยไม่มีเหตุอันควร ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตยกเลิกการอนุญาตนั้นเสียได้

๑๑. หมวด ๑๑ ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงพิเศษ (มาตรา ๑๓๑ – มาตรา ๑๓๖)

๑๑.๑ ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละสามสิบของราคาตลาดแร่ ราคาตลาดแร่แต่ละชนิดให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

๑๑.๒ การสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษต้องเสียค่าสิทธิการสำรวจแร่ในอัตราก้าวหน้าตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๑๑.๓ ผู้ถือประทานบัตรต้องเสียเงินบำรุงพิเศษในอัตราในเกินร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ ที่ผลิตได้จากประทานบัตรนั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาวิจัยด้านแร่ การปรับสภาพพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้วตามหลักภูมิสถาปัตยกรรม และการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

๑๒. หมวด ๑๒ การพัฒนาและการส่งเสริม (มาตรา ๑๓๗ – มาตรา ๑๓๘)

๑๒.๑ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแร่อาจออกกฎกระทรวงยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมได้ในกรณีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๒.๒ หากปรากฏว่าพื้นที่ใดน่าจะมีแร่เหมาะสมเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแร่อาจให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จัดทำเอกสารจำเป็นในการขอประทานบัตร และจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่นั้นเพื่อขอความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อนออกประทานบัตร ให้ทำเหมืองในพื้นที่ดังกล่าว

๑๓. หมวด ๑๓ ความรับผิดชอบทางแพ่ง (มาตรา ๑๓๙ – มาตรา ๑๔๒)

๑๓.๑ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการของตนต่อความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญอันเกิดขึ้นแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๑๓.๒ ผู้ใดทำเหมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือผู้ถือประทานบัตรรายใดทำเหมืองออกนอกเขตประทานบัตร หรือผู้ถือประทานบัตรรายใดทำเหมืองในเขตประทานบัตร แต่เป็นพื้นที่ห้ามทำเหมืองตามมาตรา ๖๘ (๓) หรือตามกฎหมายอื่น นอกจากจะต้องรับผิดชอบทางอาญาแล้ว จะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐตั้งแต่สองเท่า แต่ไม่เกินสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ได้จากการทำเหมืองในบริเวณดังกล่าวด้วย

๑๓.๓ ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรหรือคำขอประทานบัตรที่ถูกจำหน่ายตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายได้ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นค่าเสียหายที่แท้จริง ซึ่งเกิดจากการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับคำขอนั้น

๑๔. หมวด ๑๔ การควบคุมและการตรวจสอบ (มาตรา ๑๔๓ – มาตรา ๑๕๒)

๑๔.๑ ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๔.๒ บรรดาแร่ที่มีไว้เนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่และเมื่อได้มีการฟ้องคดี ให้นำความในมาตรา ๑๗๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

๑๔.๓ ในกรณีทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ตามมาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติอธิบดีคืนทรัพย์สินหรือเงินแล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดมาตรา ๑๔๘ วรรคสามได้ ในกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๔.๔ ในกรณีที่มีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยึดส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนดเพื่อเก็บรักษาไว้ และให้อธิบดีมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และหากมีบุคคลใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลา และเป็นบุคคลที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะสอบสวนแล้วมิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี

๑๕. หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๕๓ – มาตรา ๑๘๓)

๑๕.๑ กำหนดโทษผู้ไม่กระทำตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕๓ ถึง มาตรา ๑๗๔

๑๕.๒ ในกรณีที่ของกลางหรือทรัพย์สินใดที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดซึ่งตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีนำออกขาย หรือนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือเพื่อประโยชน์อื่นแก่ทางราชการ หรือจำหน่ายออกจากสารบบของทางราชการ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๓ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

๑๕.๓ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑๕.๔ ผู้ที่สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

๑๕.๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๑๕.๖ ในกรณีที่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้กระทำในเขตควบคุมแร่ตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรการที่กำหนดในประกาศตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษ สำหรับความผิดนั้น ๆ เป็นสองเท่า

๑๕.๗ ในกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๑๕.๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือผู้ใดที่เกี่ยวข้องโดยทุจริต การกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ โดยทุจริตเพื่อมิให้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาท ถึงสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๕.๙ มูลค่าแร่ตามหมวดนี้ให้ถือตามราคาตลาดที่อธิบดีประกาศกำหนดและใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการกระทำความผิด

๑๖. หมวด ๑๖ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๘๔ – มาตรา ๑๘๙)

๑๖.๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในวาระเริ่มแรกกำหนดการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการแร่จังหวัด ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘๕

๑๖.๒ ให้ประกาศกำหนดพื้นที่เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือ การวิจัยเกี่ยวกับแร่ที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลบังคับต่อไปอีกไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ประกาศที่กำหนดในพื้นที่ ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ ให้เป็นอันยกเลิก

๑๖.๓ บรรดาคำขอทุกประเภทที่ได้ยื่นไว้ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๑๖.๔ บรรดาอนุญาต ประทานบัตร หรือใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นอนุญาต ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

๑๖.๕ บรรดาข้อผูกพันตามสัญญาต่าง ๆ ที่กระทำขึ้นภายใต้บังคับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งมีอยู่กับรัฐบาลไทยโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปตามข้อผูกพันแห่งสัญญานั้น ๆ ทั้งนี้ จนกว่าผลการใช้บังคับตามสัญญาจะสิ้นสุดลง

๑๖.๖ บรรดาอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้